

Очитѣ му, и тѣ изрустѣли отъ влагата на единъ вѣкъ, замигватъ по-често. Той ни отврѣща съ слабъ, тихъ и съ прекъсвания гласть.

— Далъ ви Богъ добро. Какво ви носи насамъ?

— Да видимъ монастирчето, дѣдо?

— Много нѣма да видите. Само заровени въ земята камъни и този новъ храмъ. А какво е било нѣ кога! — и погледдѣтъ на стареца се отврѣща отъ настъ, изчезва нѣкѫде въ минѣлото за да гледа бѣлитѣ зидове на голѣмия монастиръ.

.... Било е преди много вѣкове. Турцитѣ като облаци скакалци сѫ нахлували въ земята ни и сѫ опустошавали градоветѣ и селата ни. Голѣма турска войска много месеци обсадждала сегашната ни столица. Тогава тя била силна крепость, защищавана отъ бѣлгари храбреци, предвождани отъ Янука банъ. Турцитѣ, начело съ Индже Балабанъ, дни и нощи напитали на крепостъта съ яростъ и съ звѣрски викове. Защитниците, обградени отъ всѣкѫде, се биели по зжбеститѣ върхове на крепостъта. Дѣсничитѣ имъ безъ да слабѣятъ непрекъснато опъвали здрави лжкове и хиляди стрели помитали редиците на враговете.

По това време монастирътъ ималъ стотина монаси. Насколко цѣлото поле било на монастира. По него пасли голѣми стада отъ овце, крави, коне и биволи. Храмътъ блестѣлъ отъ злато. Изъ полето се въдѣлъ много дивечъ, а бистри вироре се пълнили съ риба. Монастирътъ било любимо място и за Янука банъ, последниятъ защитникъ на София.

Когато турцитѣ навлѣзли въ софийското поле, тѣ скоро нахлули въ монастира — нито единъ монахъ не избѣгълъ. Всички се събрали въ двора край своя игуменъ, стареца Доротей, и посрѣщнали турцитѣ.

— Гяури съ черни дрехи, ржката ми не се е уморила да пролива християнска кръвь, но има съ васъ да върша работа и затова днесъ ще запазя живота ви,

— заговорилъ имъ Индже Балабанъ и ги изгледалъ